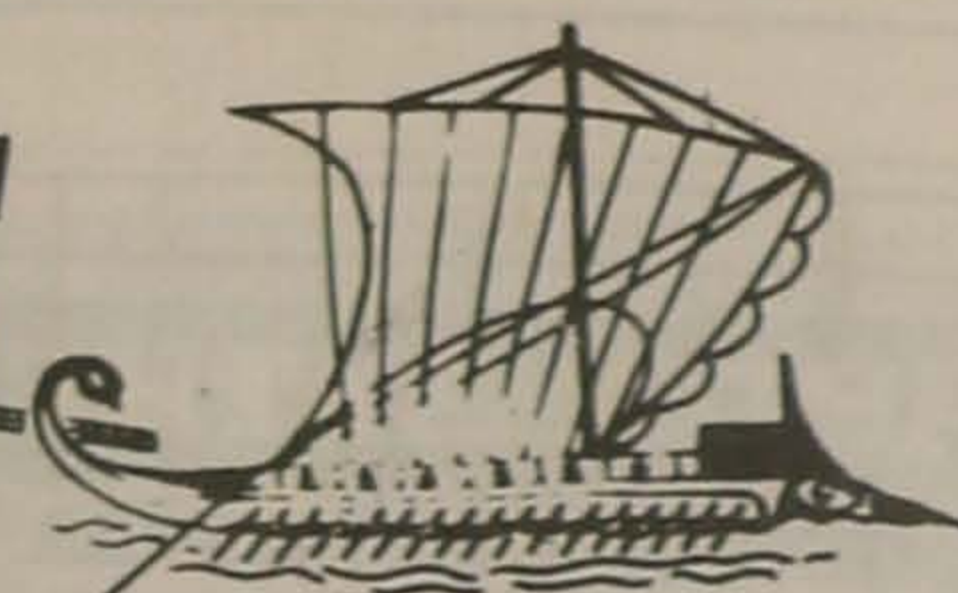


ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ



ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1993
(ΑΠΡΙΛΙΟΣ)

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ Έτος 50 Αρ. Φύλλου 52

Το ευρωπαϊκό θαύμα των Ποντίων της Γερμανίας

Του ΒΙΚΤΩΡΑ ΝΕΤΑ

Η μεταπολεμική κατάρα της αθρόας μετανάστευσης ερήμωσε την ελληνική επαρχία, κυρίως την ακριτική και την αποστέρησε από το πιο δυναμικό και δημιουργικό της στοιχείο, το οποίο πήρε των ομματιών του σε αναζήτηση καλύτερης τύχης "στις φάμπρικες της Γερμανίας και του Βελγίου στις στοές" κατά το λαϊκό τραγούδι. Οι Έλληνες μετανάστες, ωστόσο, αυτήν την κατάρα τη μετέτρεψαν σε ευλογία με τον προσωπικό τους μόχθο, μόνοι και βοήθητοι. Μέσα σε λίγες δεκαετίες, καταπίνοντας βάσανα, καημούς και στερήσεις, δουλεύοντας με πείσμα, δημιούργησαν ένα καινούργιο δικό τους θαύμα στην καρδιά της Ευρώπης. Και πολύ πριν από το όποιο Μάαστριχτ, χωρίς χρηματοδοτήσεις και ενισχύσεις, πέτυχαν τη "σύγκλιση" και είναι τώρα ισότιμοι των άλλων, Ευρωπαίοι! Δεν τους αρκεί, γι' αυτό και στοχεύουν ψηλότερα.

Οι εργάτες, που στοιβάζονται στους σιδηροδρομικούς σταθμούς της Γερμανίας, οι "γκασταρμπάιτερ" των δεκαετιών του '50 και

του '60, είναι περήφανοι τώρα για το δρόμο που άνοιξαν στα παιδιά και τα εγγόνια τους, τα οποία προκόβουν και διαπρέπουν στις επιστήμες, το εμπόριο, τις επιχειρήσεις και σε κάθε δραστηριότητα. Και μεταδίδουν αυτή την περηφάνεια σε όσους προσκαλούν από την Ελλάδα και φιλοξενούν στις εκδηλώσεις τους, όπως αυτή η ανευανάληπτη, που οργάνωσαν οι Πόντιοι της Γερμανίας στο Βερολίνο.

Τα παιδιά της ευλογίας και της προκοπής που χρηματοδότησαν και έστησαν στη μεγαλύτερη αίθουσα του Βερολίνου το 12ο Φεστιβάλ Ποντιακών Χορών Νεολαίας, που ήταν μία εθνική γιορτή, μπορούν να απευθύνονται στη μίζερη νοοτροπία του μικροελληδοισμού, να το ρένε και να το εννοούν: "Δεν χρειαζόμαστε οικονομική βοήθεια, αλλά κάποια ηθική υποστήριξη δεν την δικαιούμεθα;". Τη δικαιούνται και με το παραπάνω, αλλά ποιος να την προσφέρει; Δεν ζητούν οικονομική βοήθεια και εθνικό έργο. Και με το μεταναστευ-

τικό τους συνάθλαγμα και με τις οικονομικές εμπορικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν με την πατρίδα. Αλλάστε όλες οι εκδηλώσεις τους, που οι ίδιοι απλόχερα χρηματοδοτούν, "είναι η Ελλάδα μας" όπως υπογραμμίζουν.

Ο Σύνδεσμος Ελλήνων Επιστημόνων και Ακαδημαϊκών Βερολίνου εκδίδει στα ελληνικά και τα γερμανικά το θαυμάσιο περιοδικό "Η Γέφυρα" με την επισήμανση: "Ο εκδότης και οι συντάκτες δεν επιδιώκουν ούτε κομματικούς σκοπούς ούτε ίδια οικονομικά σφέλη, ούτε θρησκευτικούς στόχους και ενδιαφέροντα". Στο τεύχος Ιανουαρίου 1993, που ήταν αφιερωμένο στο "μακεδονικό πρόβλημα", διαβάζουμε: "Ευχαριστούμε όλους αυτούς τους Έλληνες επαγγελματίες του Βερολίνου, που με τη γενναιοδωρη οικονομική υποστήριξή τους έκαναν δυνατή την έκδοση αυτού του τεύχους".

Αλλά και στον πόνο των συμπατριωτών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης προσφέρουν ανακούφιση.

Αλληλελλήληδες οι αποστολές φαρμάκων στους δοκιμαζόμενους Ποντίους της

Το αστέρι της Βεργίνας ή ο ήλιος των Αρχαίων Μακεδόνων

Με αφορμή πάμπολλα δημοσιεύματα για τον ορθό ριθμό των ακτίνων του Ηλίου ή του Αστρου - αστεριού - της Βεργίνας - των Συνέχεια στην 3η σελ.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ



Το οικόπεδο των 10 στρεμ., όπου η ΕΛΒ φιλοδοξεί να δημιουργήσει το Κέντρο Πολιτισμού, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 2.500 τ.μ.

Το συγκρότημα θα αποτελείται από αίθουσα θεάτρου με σύγχρονες προδιαγραφές, βιβλιοθήκη - αναγνωστήριο, Λαογραφικό Μουσείο, Ξενώ-

να, Ταβέρνα, Καφενείο, Γραφεία κ.λπ. Ο δε γύρω χώρος θα διαμορφωθεί για δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων, αναψυ-

κτηρίου, παιδικής χαράς κ.α. Μία μεγάλη προσπάθεια που χρειάζεται τη συμπαράστασή μας.

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗ

Στον ίσκιο του Καυκάσου

Ο μύθος του Προμηθέα είναι από τους πιο ωραίους της Ελληνικής Μυθολογίας. Μέσα στους αιώνες εμπλουτίστηκε περισσότερο από κάθε άλλο μύθο από ποιητές και φιλοσόφους.

Σύμφωνα με αυτόν τον μύθο ο Προμηθέας έδωσε στον άνθρωπο τη φωτιά, τη δύναμη να επιβιώσει και στη συνέχεια τις τέχνες και τον πολιτισμό. Γι' αυτήν του την προσφορά δίκαια θεωρήθηκε πατέρας και δημιουργός του ανθρώπινου γένους και του πολιτισμού.

Εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία, ακολουθώντας το νήμα της Αριάδνης, που ξετυλίγει το μύθο, είναι η ζωτανή εικόνα του πολιτισμού κατά την εξέλιξή του από τη δημιουργία του ανθρώπου. Το στοιχείο όμως

που φωτίζει ιδιαίτερα έντονα είναι ο σύνδεσμος του Προμηθέα με τον Καύκασο, τον κύριο προμηθευτή των μετάλλων. Οι μαρτυρίες για την προμήθεια των μετάλλων από τον Καύκασο χάνονται στο παρελθόν και ξαναρχίζουν με το Μίνωα και την αδελφή του Αιήτη, την Πασίφην. Και οι πρώτες αυτές μαρτυρίες συνεχίζονται στο 14 π.Χ. αιώνα με τον Ιάσωνα και το "χρυσόμαλλο δέρα" και το 13 π.Χ. με τον Ηρακλή και τις Αμαζόνες. Ο Απολλώδωρος, αντιγράφοντας μεταγενέστερους μύθους δίνει στον Προμηθέα ως μητέρα του την Ασία, τη γενέτειρα του Καυκάσου αντί την Οκεανίδα Κλυμένη.

Όσο για τον Προμηθέα αντί να περιφέρεται αόριστο καρφωμένος από τόπο σε τόπο, οι Έλληνες τον καθήλωσαν στον Καύκασο. Έτσι ο αετός απεικόνισε τους Χετταίους, που εκμεταλλεύονται τα μεταλλεία για να υπάρχει πλήρης ανταπόκριση μεταξύ μύθου και πραγματικότητας.

Η μυκηναϊκή πολιτική και στρατηγική ήταν στραμμένη στο χώρο του Καυκάσου, όπως και της Παλαιστήνης. Τελικά οι Χετταίοι νικήθηκαν και υποχρεώθηκαν να υπογράψουν νέα συμφωνία για τον Καύκασο, για τους μικρασιατικούς εμπορικούς σταθμούς των Μυκηναίων και την Αίγυπτο. Τη νίκη του

Καντές οι Έλληνες τη χαιρέτησαν σαν την απελευθέρωση του Προμηθέα. Ο γραμματικός Απολλώδωρος, έγραψε: "Ο Ηρακλής, αφού διεπεραιώθη εις την απέναντι ήπειρο εκτύπησε με πολλὰ βέλη επάνω στον Καύκασο τον αετό που έτρωγε το σκώτα του Προμηθέα και ελευθέρωσε τον Πρόμηθεα που έλαβε στέφανο από ελιά".

Και αλληγορικά ο μύθος συμβολίζει τη νίκη των Αχαιών και των συμμάχων τους Αιγυπτίων ενάντια στους Χετταίους.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι το Ελληνικό δαιμόνιο στη σφαίρα της πολιτικής και της στρατηγικής έθεσε τέρ-

μα στην περαιτέρω εξάπλωση και κυριαρχία των Χετταίων σ' ολόκληρη την Ευγύς Ανατολή.

Έτσι οι Έλληνες κατόρθωσαν να δημιουργήσουν και να αναπτύξουν σ' όλη την Ανατολή εμπορικά κέντρα τα οποία ονόμαζαν "Εμπορεία". Τα κέντρα αυτά με τη σειρά τους αναπτύσσονταν σε οικισμούς και πόλεις. Τέτοια κέντρα ήταν η περίφημη Μίλητος, που ίδρυσε στη συνέχεια άλλες "Ελληνίδες" πόλεις, όπως Ά.Χ. στον Πόντο τη Σινώπη, την Αμισό, την Τρίπολη, την Κερασούντα, τα Κοτύωρα και το 756 π.Χ. την Τραπεζούντα.

Το ίδιο συνέβη και στην Παλαιστήνη και μέχρι τον

Καύκασο. Γι' όλο αυτό τα κέντρα διατρεούνταν οι θεότητες του ελληνικού δωδεκάθεου και αναπτύχθηκε ο ελληνικός πολιτισμός. Παρατηρείται, λοιπόν, σ' όλη αυτήν την περίοδο μία ανάπτυξη του ελληνικού πολιτισμού όπου στη συνέχεια αναπτύσσεται ακόμα περισσότερο με την εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου και κατά την περίοδο του Βυζαντίου.

Αν και πέρασαν αιώνες από τότε, το πιο συναρπαστικό και γοητευτικό πράγμα που συναντά ο σημερινός ερευνητής στις περιοχές του Καυκάσου, του Β' Αφγανιστάν και Πακιστάν είναι η ύπαρξη ελληνικών στοι-

χείων, τόσο ανθρωπολογικών όσο και πολιτισμικών.

Χιλιόδες είναι οι κάτοικοι των χωρών αυτών - αν και μουσουλμάνοι οι περισσότεροι - πιστεύουν ακόμα στην ελληνική τους καταγωγή και μάλιστα θεωρούν ότι οι προγεννήτορές τους κατάγονταν από τους στρατιώτες του Μ. Αλεξάνδρου. Γνωρίζουν ακόμα για τον Προμηθέα και τον αισθάνονται δικό τους.

Στον ίσκιο, λοιπόν, του Καυκάσου έζησε ένα κομμάτι του Ανατολικού Ελληνισμού. Μέρος αυτού του Ελληνισμού, ο Ποντιακός Ελληνισμός, δημιούργησε το σθάνο ποντιακό ελληνικό πνεύμα, που κράτησε τρεις χιλιόδες χρόνια, σκορπίζοντας το ανέστερο φως της Ελλάδας.

"ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ"

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ
Οικονομολόγος - Συγγραφέας
Θουκυδίδη 2 - Τηλ. 0331 - 25.282
ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΤΣΙΚΑΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.
"ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ"
ΤΗΛ. 0331/66.913 - FAX
0331/66.979

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. 0331 - 28.356

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 1.000 δρχ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

* Οι στήλες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του

* Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται

Επιστολή

από εκλεκτό συμπαραστάτη

Από τον κ. Γεώργιο Θ. Γιαννόπουλο, Δικηγόρο από την Πάτρα, λάβαμε την παρακάτω επιστολή:

"Αγαπητοί φίλοι,

Με πολλήν (είναι αλήθεια!) καθυστέρησιν σας στέλλω τον οβοθόν μου για την εφημερίδα των Ποντίων της Ημαθίας, που μου κάνετε την τιμή να μου στέλλετε.

Τα θερμά μου συγχαρητήρια για την όλη δραστηριότητά σας και τις ευγενείς προθέσεις σας.

Λίγο ακόμη και η αγαπημένη μου Βέροια θα αποβεί, εκτός από θρησκευτικό, και πνευματικό κέντρο του ποτακού ελληνισμού.

Θερμοτάτους χαιρετισμούς εις όλους τους αγα-

πητούς και εκλεκτούς φίλους.

Μετά τιμής

Γεώργιος Γιαννόπουλος
τ. Νομάρχης Ημαθίας"

Σημ. "Α": Ο κ. Γιαννόπουλος ήταν Νομάρχης Ημαθίας, όταν παραχωρήθηκε στην Ευξείνου Λέσχης Βέροιας το οικοπέδο των 10 στρεμ. στο Πανόραμα για την ανέγερση του Πνευματικού Κέντρου. Η συμβολή του κ. Γιαννόπουλου για την παραχώρηση του οικοπέδου υπήρξε ανεκτίμητη. Οι ευχαριστίες μας είναι ιδιαίτερα μεγάλες.

**ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ**

Ο "Αργοναύτης" ως γνωστόν εκδίδεται από την Ευξείνου Λέσχης Βέροιας για μη κερδοσκοπικούς λόγους, αλλά για πνευματική ανιστόρηση της λαογραφίας και της πολιτιστικής μας παράδοσης.

Είναι, λοιπόν, απαραίτητο, για την ασταμάτητη και απρόσκοπτη πλεύση του να ανανεώσουμε τις συνδρομές μας έγκαιρα και ακόμα να γράψουμε νέους συνδρομητές.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ**Η Ευτέρπη**

Η Ευτέρπη του Πάντζο ένα ξάι Τατόκα έτον. Αέτς να κανείς ορθός κι έρθεν σο ψαλάφεμαν. Έναν ημέραν έρθεν ο Μουχαήλης να ψαλαφάτενα. Αμα έτον ποηλά άσκεμος ο ευλογημένον. Το στόμα τ' ζαρόν, το μυτίν ατ αμο κρεπίν. Ο Πάντζο είπε: "ας ερωτούμε τζε την Ευτέρπη".

Ετζέινε είδεν στον τζε εκπαράε: "Εγώ ούτζ εν αντρίτζω", είπε.

Ατόν έτον. Απ' εκεί κι υστερνά όποιος έρχουτου σο ψαλάφεμαν ο Πάντζον έβλεπεν: "Τ' εμέτερον η Ευτέρπη ούτζ εν αντρίτζω".

Ο Λάζαρον έρθεν ασιν Ρουσίαν και εράευνε κορίτσι να γυναικίζ'. Επήραν στον και απήγαν ο Ευτέρπη. Αμα ποηλά έμορφος έτον. Ετεπουκλής, γιοσμάς, τζίπ αρχοντάνθρωπος. Η Ευτέρπη

ασπ χαράν ατς πετά εμ το λακνεύκεται, εμ αφουκράται. Αηλομίαν ακούει τον Κύρν ατς να λέει: "Τ' εμέτερον η Ευτέρπη κι εταγιάνεψε." Ενοιξεν την πόρταν και είπεν: "Με το να είπα ούτζ εν αντρίτζω ο τζύρη μ επήτζενα σκουλαρίτζ".

Το ρολόι

Ο Πάντζος νεοφερμένος ο ση Ρουσίαν, εκρέμασεν το γιλέκον ατ με το ρολόγι και εσέβεν σο κρεβάτ.

Η Ευτέρπη οίτια επήεν να ηθαγιάζ ακούει το τικ - τίκ "ε πόντικε πολεμάς να τρωε τα λώματα. Ατώρα θα δείκνω σε".

Επήρεν ένα στουράκ και ερχίνεσε να κρούει ση σακουρτίαν απάν.

Το ρολόι του Πάντζο εγένετον ταρτηγόν. Όταν εσταμάτησεν το τικ - τικ η Ευτέρπη σούχασε.

Το πρωί ο Πάντζον πάει να τερπει την ώρα.

Βρε γυναικα, γιατί είναι

οπασμένο το ωρολόγι;

Ντο ρολόι βες. Ο ποντικόν έτρωγε τα λώματα και εγώ εδίωξά τα.

Ο Πάντζον

Οι Οφηλίδες ποηλά εξενιτεύκουσαν. Εγυναίκιζαν για να έχουσε, χουσεμέτρ σο σπίταν ατου. Ένας απ' ατουνοούς έτον και ο Πάντζον. Εγυναίξεν και, νεόγαμπρος ακόμα, έφυγεν ση Ρουσίαν.

Επεκεί, εστειήθεν γράμμαν και σο τέλος έγγραφεν: "Ασπάζομαι τον... Ασπάζομαι την... Ασπάζομαι την Ευτέρπη μ". Η Ευτέρπη αμον το έκουεεν τα τελευταία έβλεπεν: "α σπάζω σε, α σπάζω σε: επεκεί αδά το ακ... μ τρώε".

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. αηλέον = αηλιώτικο
2. αηλομίαν = πια
3. αηλόξενον = παράξενον
4. άμακρα = κοντά
5. αναραεού = ψάκνω

6. ανεγνώριμα = άγνωστα

7. ανέντροπος = αδιάντροπος

8. ανεόπαλτος = αζέχαστος

9. ανεφέβητα = ανώφελα

10. ανεφορία = ανηφορία

11. απερηφανία = ταπεινοφροσνη

12. απέρνιγα = απέραστα

13. απιάστος = άπιαστος

14. αράεμαν = ψάξιμο

15. αροθυμία = νοσταλγία

ΤΟ ΧΑΜΟΜΗΛΟΝ

Και ντ' έπαθεε χαμόμηλον και ανθείε, μήλα κι φέρειε!

Μην η ρίζα σ' εδέψασεν μην ο καρπόε εηλά(γ)εν και μην αε τα χαμόκλασα σ' κανέναν εζαθίεν:

- Μήδε' η ρίζα μ' εδίψασεν μήδ' ο καρπό, εηλά(γ)εν και μήδε' αε τα χαμόκλαδα

μ' κανέναν εζαθίεν. Ένα αγούρ, κι έναν κορίτσον ρίζαν μ' εφιθήθαν κι εδώκαν όρκον και όμνησμαν να μην αποχωρίγουν κι ατώρα εκωρίγανε κι έχω εγώ αε το κρίμαν.

Η ΛΕΜΟΝΑ

Σίτα επέγνα ομάλια, ομάλια

εύρα ομάλια και θιβόδα. Αναράντζα, πορτοκάθια και 'ς σήν άκραν κρούον νερόπον.

Εκεί έστεκεν δεντρόπον τ' αναράντζα φορτωμένον.

Επθωσα να πάρω έναν, εκοηόσασεν η Λεμόνα.

Και του Ηθ' η μάνα κούξεν, ντο θαβείε, νε Μεληδόνα:

- Ντο κοηόσκεσαι Λεμόνα:

ΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ...

Του κ. Ανδρέα Ελ. Ταταρίδη

Αφορμή, για να καταγιώ στην παρακάτω έρευν μου έδωσε το Δημοτικό Συμβούλιο Βέροιας, το οποίο, καθώς διάβασα σε βερωιώτικη εφημερίδα αποφάσισε την ονοματοδοσία σε 36 δρόμους της ωραίας αυτής Μακεδονικής πόλης. Μεταξύ άλλων ονομάτων, συμπεριέλαβε σε ονόματα σεμινήτων επιφανών Ποντίων, ως του Κυρού Χρυσάνθου Τραπεζούντος, του Κων/νου Κωνσταντινίδη, του Καπετάν Ευκλείδη, του Ματθ. Κωφίδη, Κερασούντας, Σαμψούντας και Σινώπης.

Με αφορμή, λοιπόν, αυτήν την οπωσδήποτε επαινετή ενέργεια του Δημοτικού Συμβουλίου Βέροιας, έκανα μία σχετικά πρωτότυπη έρευνα και βρήκα πόσες πόλεις και κοινότητες της Ελληνικής Επικράτειας φέρουν το ποντιακό ονόματα.

Ετσι έχουμε:
Αμισός (νέα) στην Δράμα και στην Ξάνθη
Αργυρούπολη στην Αθήνα και στη Δράμα
Ιμερα στην Κοζάνη
Μπόφρα (νέα) στις Σέρρες, χωρίς το Νέα στα Ιωάννινα
Νεοκαισάρεια στην Πιερία και στα Ιωάννινα
Σεβάστεια (νέα) στη Δράμα και στη Θεσσαλονίκη

Σαμψούντα (νέα) στην Πρέβεζα

Σάντα (νέα) στο Κιθικός και (Μικρή) στη Βέροια, την Κέρκυρα. (Εδώ, σαν παρένθεση αξίζει να σημειωθεί και τούτο το ποηύ - ποηύ αξιοπερίεργο: στη Ζάκυνθο υπάρχει Ποδοσφαιρική Ομάδα με το όνομα Νέα Σάντα!!!).

Σινώπη (νέα) Πρεβέζης
Οινόη στην Ηλεία, στην Καστοριά, στην Κοζάνη, στην Βοιωτία, στην Αττική
Κρώνμη στα Γιαννιτσά
Σούρμενα (Ανω) Κιθικός, (Κάτω) Κιθικός. (Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι Σούρμενα υπήρχαν και στην Αθήνα, αηλά μετονομάσθηκαν σε Ελληνικό!).

Ποντοπράκχεια στο Κιθικός
Τραπεζούς (νέα) στα Γρεβενά, (νέα) στην Πιερία, (νέα) στα Γιαννιτσά.

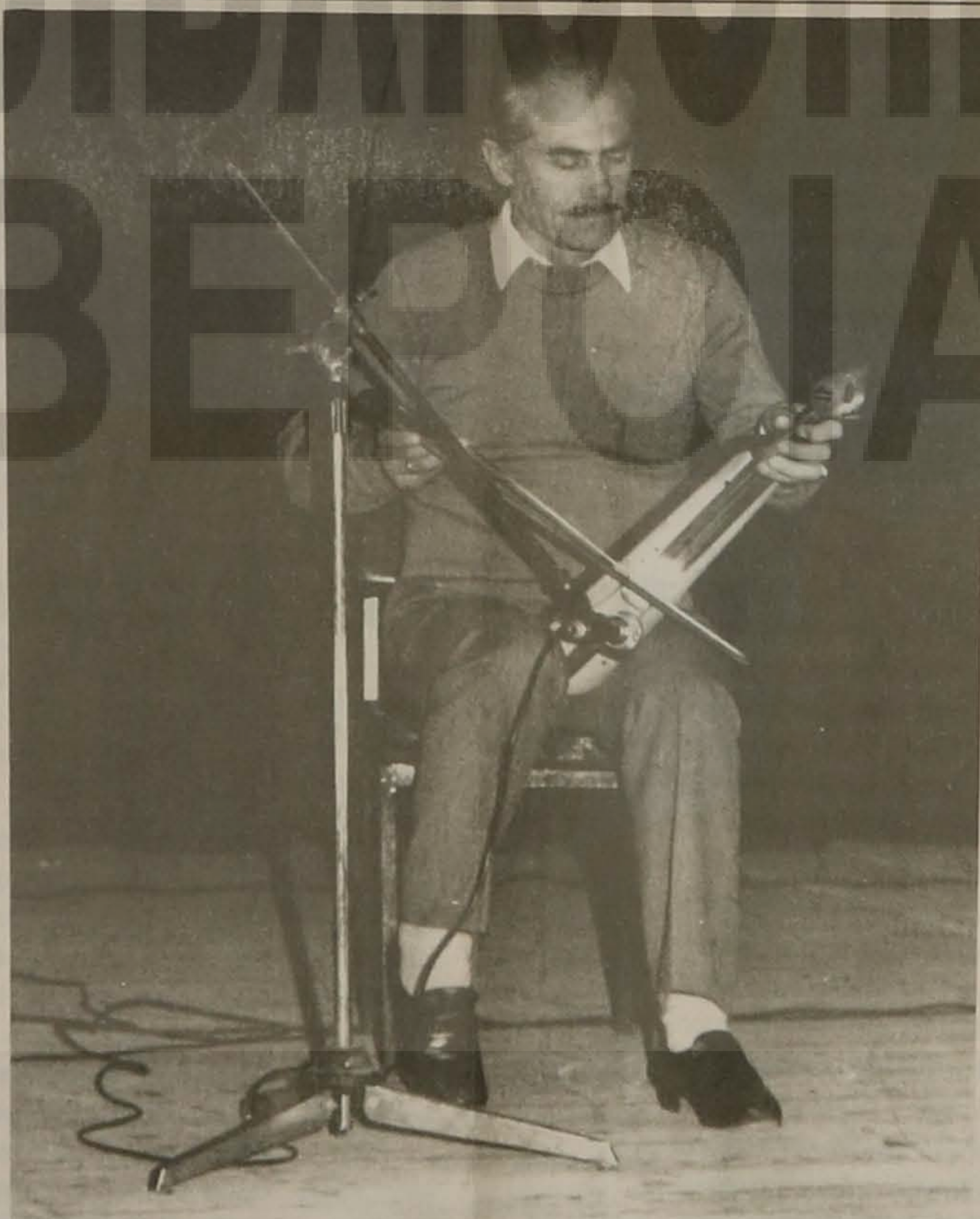
* * * *

Ας ευχηθούμε, τώρα με την ταποθέτηση των αδελφών μας από την τ. Σοβιετική Ένωση να δοθούν και αηλα ποντιακά ονόματα πόλεων σε οικισμούς που θα κατοικήσουν αυτοί οι αδελφοί μας στον εηλιαδικό χώρο. Είθε!

Ανδρέας Ελ. Ταταρίδης
Ζάκυνθος

Η ΣΤΗΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΝΤΙΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ

ΜΑΝΤΗΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ



Ένας λυραρης ιδιαίτερα αγαπητός και επιτυχημένος ως επαγγελματίας. Ο Μάντης Σαββίδης έχει κατακτήσει τις καρδιές του κόσμου. Πράος στο χαρακτήρα και μεγάλος δεξιότηχης στο παίξιμο. Φίλος όλων και περιζήτητος λυράρης για τις πιο όμορφες στιγμές της καθημερινότητας. Κάθε φορά που τραβεί το δοξάρι του λες και ανοίγουν οι

ουρανοί. Η ζωή του Μάντη έχει συνδεθεί με τη λύρα. Αποτελεί γι' αυτό ό,τι αγαπητό υπάρχει. Η λατρεία του για τη λύρα ξεκίνησε από τα παιδικά του χρόνια και τη συνεχίζει με τόση αγάπη. Χιλιάδες είναι οι μελωδίες που ξεπήδησαν από το άφταστο παίξιμό του. Είναι ένας μεγάλος δάσκαλος της λύρας, που ιδιαίτερα έχει συνδέσει το όνομά

του με την ΕΛΒ. Χρόνια και χρόνια ήταν ο βασικός λυράρης της Λέσχης.

Συμμετείχε και συμμετέχει σ' όλες τις εκδηλώσεις της Λέσχης. Ιδιαίτερα επιτυχημένος υπήρξε και ως λυράρης των χορευτικών. Το παραδοσιακό του παίξιμο είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακό και φέρνει θύμησες από τον αλησμόνητο Πόντο.



Γιά πείμε λύρα μ' έμορφον
πώς εγροικός ατ' όλια,
και το λαλόπος το γλυκόν,
πώς παίρ λαρών τα πόνε:

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ

Τη μνήμη των 350.000 θυμάτων της τουρκικής θηριωδίας, Ελλήνων του Πόντου, τίμησαν χιλιάδες άτομα, που συμμετείχαν στις εκδηλώσεις εθνικής μνήμης για τη θλιβερή επέτειο της γενοκτονίας του ποντιακού ελληνοισμού, που διοργάνωσε η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων στις 15 και 16 Μαΐου στη Θεσσαλονίκη.

Το Σάββατο 15 Μαΐου, σε

πολιτιστική συγκέντρωση στην αίθουσα της εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, μίλησαν, ο τέως υπουργός Εξωτερικών κ. Αντώνης Σαμαράς με θέμα: "Το ποντιακό ζήτημα, πρόκληση ανάληψης των ελληνοτουρκικών σχέσεων μέσα στους αιώνες" και ο καθηγητής του πανεπιστημίου και βουλευτής της Β' Αθηνών κ. Θεόδωρος Κατσάνεβας με θέμα: "Το ποντιακό ζήτημα σήμε-

ρα". Σύντομο χαιρετισμό στη συγκέντρωση απηύθυνε ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων κ. Στέφανος Τανιμανίδης.

Την Κυριακή 16 Μαΐου, παρουσία πολλών βουλευτών, εκπροσώπων των αρχών και ποντιακών σωματείων, καθώς και πλήθους κόσμου, έγινε το πρωί στον ιερό ναό της του Θεού Σοφίας αρχιερατικό μνημόσυνο, χορο-

στατούντος του πανγαϊωτάτου μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονα Β και στη συνέχεια μίλησε ο δικηγόρος και μέλος της διοίκησης της ΠΟΠΣ κ. Στάθης Τσομίδης με θέμα "Η γενοκτονία του ποντιακού ελληνοισμού κατά το χρονικό διάστημα 1916 - 1922".

Ακοούθησε συγκέντρωση στο μνημείο του Πόντιου παπά και δασκάλου, στην πλατεία Αγίας Σοφίας, όπου τελέσθηκε επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων. Κατέθεσαν στεφάνια και απηύθυναν χαιρετισμό, ο πρόεδρος της ΠΟΠΣ κ. Στέφανος Τανιμανίδης και ο γενικός γραμματέας κ. Χαράλαμπος Τσακίριδης, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Κων/νος Κοσμοπούλης, ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας βουλευτής κ. Παναγιώτης Ψωμιάδης, του ΠΑΣΟΚ κ. Γιάννης Μαγκριώτης, του Συνασπισμού κ. Γιώργος Κοκκινίδης, του ΚΚΕ Θεόδωρος Κωνσταντινίδης, της ΔΗΑΝΑ κ. Λάζαρος Σουπιάδης, ο Δήμαρχος Καλαμαριάς κ. Θρασύβουλος Λαζαρίδης, αντιπροσωπεία της ΕΔΑ και ο πρόεδρος Συμριναίων Μικρασιατών Βορείου Ελλάδος ως εκπρόσωπος της οργανωτικής επιτροπής των προσφυγικών σωματείων Ελλάδας κ. Ευθύμιος Αρζόγλου.

Επιβλητική ήταν η παρουσία των ποντιακών σωματείων, με τα λάβαρα και τους νέους με τις ποντιακές φορεσιές κατά τη διάρκεια της πορείας που έγινε αμέσως κατόπιν προς το τουρκικό προξενείο, όπου ζητήθηκε να επιδοθεί στον Τούρκο πρόξενο το ψήφισμα της συγκέντρωσης και της πορείας, αλλά μετά την άρνησή του, το ψήφισμα τοιχοκολλήθηκε έξω από το προξενείο. Σημειώνεται ότι στην πορεία συμμετείχαν και Πόντιοι βουλευτές και άλλοι επισήμοι.

Στις εορταστικές εκδηλώσεις συμμετείχαν, ο υπουργός Προεδρίας κ. Σωτήρης Κούβελας, οι βουλευτές κ.κ. Παναγιώτης Ψωμιάδης, Δημήτριος Σταμάτης, Λευτέρης Κωνσταντινίδης, Στέλιος Παπαθεμελής, Ακης Τσοκατζόπουλος, Νίκος Ακριτίδης, Γιάννης Γλαβίνος και Νίκος Παπαδόκης, ο εκπρόσωπος του στρατηγού διοικητή του Γ' Σώματος Στρατού, ο διοικητής της αστυνομίας Κεντρικής Μακεδονίας, ο Περιφερειάρχης κ. Γιώργος Μισσηλίδης, ο εκπρόσωπος του Νομάρχη Θεο/νίκης κ. Αναστ. Αναστασάουλος, ο Δήμαρχος



Θεο/νίκης κ. Κων/νος Κοσμοπούλης, ο Δήμαρχος Καλαμαριάς κ. Θρασ. Λαζαρίδης, οι πρόεδροι της Πανελλήνιας Οργάνωσης Αγώνων Εθνικής Αντίστασης κ. Θεόφ. Ακριτίδης, της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Θρακικών Σωματείων κ. Πέτρος Τσιφουντούδης, της Ένωσης Συμριναίων Μικρασιατών κ. Ευθ. Αρζόγλου, της Θρακικής Εταιρείας Κομοτηνής, της Ίμβριακής Ένωσης Μακεδονίας Θράκης κ. Γιάννης Πολίτης, του σωματείου και του ιδρύου ιδρύματος Παναγία Σουμελά, των Συλλόγων Ποντίων Νεόπολης, Τριανδρίας, Σταυρούπολης "Ακρίτες του Πόντου", ο "Νέος Καύκαρος", Ηλιοπούλης "Αλέξανδρος Υψηλάντης", των Ποντίων επιστημόνων, του Μεσαίου Θεσσαλονίκης, του Πανελληνίου Συλλόγου Παθινοστούτων Ελληνοποντίων

η. ΕΙΣΔ "Μαυροθαλασσίτες", του Ποντιακού Συλλόγου Καθηλιθέας Θεσσαλονίκης, του Συλλόγου Ποντίων Ευόμου, της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Ιμεραίων, της Μέριμνας Ποντίων Κυριών, της Ένωσης Ποντίων Μενεμένης "Εύξεινος Πόντος", της Ένωσης Ποντίων Σταυρούπολης, του Συλλόγου Σανταίων "Η Επτάκωμος Σάντα", του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Μεγαλομάρτυρα Αγίου Θεοδώρου Γαβριήλ, του Συλλόγου Ποντίων Ελευθερίου - Κορδελίου, της Αθλητικής Ένωσης Ποντίων, του Συλλόγου Συνταξιούχων Εργατοπατριζόμενων Ελληνοποντίων "Η κομπάνα", του Συλλόγου Νέων Ποντίων Νομού Θεσσαλονίκης, των Συλλόγων Ποντίων Νομού Ξάνθης, Τοξοτών Ξάνθης "Άγιος Γεώργιος", Νομού Λάρισας, "Παναγία Σουμελά" Κατερίνης,

Εδέσσης Ο "Θεόδωρος Γαβρός", Προσωπώνης "Ο Πόντος", Νέας Κρώμνης Δράμας "Ακρίτας", Πευκοχωρίου Χαλκιδικής, της Ευξείνου Λέσχης Σκύδρας, της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, της Ένωσης Ποντίων Νομού Κιλίκης "Οι Αργοναύτες", του Συλλόγου Ποντίων Ποντοπόρκης "Ο Διγενής Ακρίτας", του Συλλόγου Ποντίων "Άγιος Γεώργιος Χαλινάρας" Μαυροσυκιάς Νομού Πέλλας, του Ποντιακού Συλλόγου Αθηνών Κοζάνης, της Ευξείνου Λέσχης Φλώρινας, της Ποντιακής Εστίας Νομού Καβάλας κ. Κώστας Περαΐδης, της Καθημερινής Στέφης Ποντίων Β. Ελλάδος, ο ειδικός σύμβουλος του Ε.Ι.Υ.Α.Π.Ο.Ε. κ. Απόστολος Αποστολίδης κ.α.

Το αστέρι της Βεργίνας ή ο ήλιος των Αρχαίων Μακεδόνων

Συνέχεια από την 1η σελ.

Αρχαίων Μακεδόνων, νομίζω ότι είναι χρήσιμο να επισημάνω τα εξής:

1. Οι γνωστές απεικονίσεις του Ηλίου ή Αστρού - αστεριού - των (Αρχαίων) Μακεδόνων - Βεργίνας, όπως ονομάστηκε, μας δίνουν (ταυτοχρόνως - συγχρόνως - αθροιστικώς) τις εκδοχές των 8, 12 και 16 ακτίνων και όχι, μονάχα, του τελευταίου αριθμού.

2. Ειδικά στη Βεργίνα, βρέθηκαν, μέχρι τώρα, δύο χρυσές λάρνακες, οι οποίες μας ενδιαφέρουν και στην περίπτωση μας. Η μία είναι "η μεγάλη", όπου, στο κάλυμά της, διακρίνεται το αστέρι με δεκάξι (16) ακτίνες (βλ. στο βιβλίο του, αξέχαστου ανασκαφέα των τάφων, Μαν. Ανδρόνικου, ΒΕΡΓΙΝΑ, οι βασιλικοί τάφοι, της "Εκδοτικής Αθηνών", Αθήνα 1984, σελ. 166-167, α/α 135 εικόνα, και 169, εικόνα 136). Αλλά υπάρχει και "η μικρή" λάρνακα, όπου το αστέρι ή Ηλιος έχει δώδεκα (12) ακτίνες, μονάχα (όπως απεικονίζεται στο ίδιο βιβλίο, σελ. 194, α/α 155 εικόνα, και σελ. 80, εικόνα α/α 41).

Τέλος, στους ίδιους τάφους βρέθηκαν και πολλά χρυσά "διακόμια", τα οποία, όλη, φέρουν το μακεδονικό αστέρι - ήλιο με οκτώ ακτίνες, μόνο (βλ. στην ίδια έκδοση, σελ. 178, εικόνες αριθμοί 143-144).

Η τεχνολογία είναι ίδια σε όλα τα ευρήματα και φαίνεται πως οφείλονται στον αυτόν καλλιτέχνη ή στο ίδιο εργαστήριο και άρα δεν μπορεί να υπάρχει λάθος ή άγνοια στην απεικόνιση και με λιγότερες ακτίνες.

Συνεπώς, δεν είναι λανθασμένη η απεικόνιση με 8, 12 ή 16 ακτίνες διακριτές, όπως επιβεβαιώνεται και από άλλα ζωγραφίσματα του Ηλίου - Αστρού - αστεριού σε μακεδονικούς τάφους, π.χ.

της περιοχής της Νάουσας κ.α.

3. Ως προς δε τον αναφερόμενο ή υπονοούμενο κίνδυνο να μας κλέψουν οριστικά τις 16 ακτίνες, τα Σκόπια, επειδή εμείς δεν τις χρησιμοποιούμε, παντού και πάντοτε, αλλά μεταχειριζόμαστε και το 12κτινο (όπως π.χ. η "Τράπεζα της Μακεδονίας - Θράκης" κ.λ.π.), και ειδικότερα ότι οι "καλοί" γείτονες μας χρησιμοποιούν τούτο ως έμβλημά τους, δηλαδή το 12κτινο, και δείχνουμε εμείς να τους μιμούμαστε, όταν κάνουμε χρήση του 12κτινου (όδηθεν άγνωστου στη Βεργίνα και γενικότερα στο μνημείο της Μακεδονίας και αλλού), και όχι του 16κτινου, σας μεταφέρω την πληροφορία ότι οι Σκοπιοί απεικονίζουν στη σημαία τους (και όπου αλλού) το 16κτινο και όχι το 12κτινο, όπως φαίνεται, τουλάχιστον, από τις σχετικές φωτογραφίες που έχω δει στην τηλεόραση αλλά και στις δημοσιευμένες σε εφημερίδες και περιοδικά και μάλιστα και σε ελληνικά (βλ. π.χ. στο τεύχος 11 του Φεβρουαρίου 1993, του περιοδικού "Flash", σε εικόνες που δημοσιεύονται σε φωτογραφίες της σημαίας τους, στο εξώφυλλο, στο εσωφύλλο και πιο καθαρά στη σελίδα 31).

Αρα, δεν είναι "προς θάνατον" η όποια χρησιμοποίηση (και) του 12κτινου.

Συνεπώς, ο κίνδυνος δεν περιορίζεται στον αριθμό των 12 ή των 16 ακτίνων...

4. Ευκαιριακά, σημειώνω (και εγώ) ότι ο ανασκαφέας ονόμασε "μακεδονικό αστέρι" (ίσασχετα με τον αριθμό των ακτίνων) το εύρημα των δύο λαρνικών της Βεργίνας. Άλλοι το ονομάζουν "Ο ήλιος των Μακεδόνων", προφανώς επηρεασμένοι από τον γνωστό μύθο, που αναφέρεται στον Ηρόδοτο

για τον αρχηγό των Μακεδόνων Περόδικα Α' ("Περόδικον" τον ονομάζει τούτος), που ήταν, αρχικά, βοσκός, στο επεισόδιο που είχε (μαζί και οι δύο αδελφοί του) με τον σκλήρ, καχύποπτο και κακοήγητο εργοδότη του, βασιλιά της πόλεως Λεβαίας ("Λεβαίης") της Ανω Μακεδονίας και τον ήλιο, που συμβολικά χάραξε (ο Περόδικος) με το μαχαίρι του στο έδαφος (βλ. Ηρόδοτος, Ιστοριών βιβλίο εννέα και συγκεκριμένα στο βιβλίο VIII, 137-138, όπου η σχετική διήγηση, θέμα το οποίο απασχόλησε ανέκαθεν όσους καταπιάνονται με την ιστορία των Αρχαίων Μακεδόνων, όπως και την ταπεινότητά μου, πριν από 33 χρόνια, όταν ήμουν νεαρός, ασκούμενος δικηγόρος, στον 1ο τόμο της "Ιστορίας της Βεροίας", Βέροια 1960, στη σελίδα 85 και στις επόμενες, όπου και η ανάπτυξη και των άλλων εκδοχών για την ίδρυση του Μακεδονικού βασιλείου, της Ημαθίας και ειδικά, βλέπετε, στις σελ. 86-89, ως προς τον μύθο του Ηροδότου.

Τελευταία, σχετική διάθεση έκανε ο καθηγητής της Αρχαίας Ιστορίας, στο Πανεπιστήμιο των Ιωαννίνων, κ. Χρύσης Πελεκίδης (της οποίας δημοσιεύθηκε περίληψη), στην Αθήνα και την επανέλαβε στη Θεσσαλονίκη, ενώ και άλλοι διεκδικούν την πατρότητα αυτού του εντοπισμού - συνδυασμού του επεισοδίου, μεταξύ του Μακεδόνα Περόδικου και του βασιλιά της Λεβαίας, της συμβολικής και προφητικής χάραξης του σχήματος του Ηλίου και της (σε ανάμνησή του) καθιερωσέως του ως συμβόλου τους.

Η αλήθεια, βέβαια, είναι πως ο Ηλιος Πατρευόταν και απεικονιζόταν και σ' άλλα μέρη του κόσμου, του αρχαιοελληνικού και όχι μόνο.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΣ...

του Κ. ΑΝΔΡΕΑ ΕΛ. ΤΑΤΑΡΙΔΗ

Δεν κομίζω, βέβαια, γλάυκα εις Αθήνας, αν και για κάθε επέτειο κάποιου εθνικού γεγονότος γίνονται, σε τοπικό ή πανελλαδικό επίπεδο, ανάλογες εκδηλώσεις ποικιλημένες με Δοξολογίες, Ομιλίες, Εκθέσεις, Θεατρικές παραστάσεις, παρελάσεις κ.λ.π.

Και φυσικά και η επέτειος της Μικρασιατικής Καταστροφής δίνει αφορμή για τέτοιες εκδηλώσεις. Εχω όμως παρατηρήσει ότι κάτι τέτοιο γίνεται πιο συστηματικό και μεθοδευμένα κάθε δέκα χρόνια. Δηλαδή, οι ξεριζωμένοι από τις Αθημόντες Πατρίδες της Ανατολής (Πόντο, Μικρασία...) ανώ δεκαετίαν αναμνηστικά πιο έντονα τον ξεριζωμό τους από τις προγονικές τους εστίες. Τότε, δηλαδή, οι εκδηλώσεις ποικίλης μορφής είναι πιο συστηματικές, πιο οργανωμένες, και ο τύπος (ημερήσιος και περιοδικός) τότε βρίσκει αφορμή για ειδικά αφιερώματα στην μεγάλη εκείνη σελίδα της Ιστορίας μας, που κατεγρά-

φη σ' αυτήν ως Μικρασιατική Καταστροφή.

Κι ακριβώς γι' αυτόν τον τύπο (κυρίως τον περιοδικό) ήθελα σήμερα να χαράξω λίγες γραμμές, για την συμβολή του στις ανά δεκαετίαν συστηματικές εκδηλώσεις τιμής στην τραγική επέτειο της Μικρασιατικής Καταστροφής.

Α.χ. το 1972, στα 50χρονα της Μ.Κ., είχαμε εκείνα τα ωραιότερα αφιερώματα της "Νέας Εστίας" και του "Ταχυδρόμου" στην Μ.Κ. Μάλιστα δε εκείνο του "Ταχυδρόμου" ήταν αποκλειστική επιμέλεια του γνωστού δημοσιογράφου και συγγραφέα κ. Γεωργ. Λαμπιδή!

Το 1982, στα 60χρονα της Μ.Κ., εκτός των άλλων εκδηλώσεων από Σωματεία και Συλλόγους Προσφύγων, πλείστα όσα περιοδικά είχαν ωραιότερα αφιερώματα στην τραγική αυτή επέτειο, όπως "ΔΙΑΒΑΣΩ", "ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ", "ΑΙΘΑΛΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ", "ΟΜΟΛΟΓΙΑ" της ΙΜ Νίκαιας Ποσειδά'

Τώρα, το 1992, στα 70χρονα της Μ.Κ., πάλι εκτός των

αλλων πολλών εκδηλώσεων, όπως Δήμου Νικαίας Πειραιά, Καθηλιθέας κ.λ.π., ο περιοδικός τύπος έδωσε το βροντερό "παρών" του στην τραγική αυτή επέτειο.

Και πρώτα - πρώτα η "ΛΕΞΗ" καθαρώς λογοτεχνικό περιοδικό, είχε ένα σγκώδες αφιέρωμα με τίτλο "Μνήμη Μικράς Ασίας" το "Συριανά Γράμματα" με τίτλο "Η Συριανή προσφυγιά του 1922", το "Παριανά" με τίτλο "Αφιέρωμα στην Μικρά Ασία", το Σερραϊκό "Τιστί" (με αναμνηστικό ντοκουμέντο για τα 70χρονα της Μ.Κ.), το θρησκευτικό περιοδικό "Τρεις Ιεράρχαι" με τίτλο "70 χρόνια μετά την Καταστροφή", το "Παναεραϊκό Ημερησίον" με τίτλο "Αφιέρωμα στα 70χρονα του Σερραϊκού"...

Βέβαια η καταγραφή μου αυτή δεν αναζητεί τον... έπαινο, ούτε και μπορεί να ισχυριστώ ότι είναι πλήρης, διότι σσφαώς και άλλα περιοδικά θα είχαν αφιερωματικές σελίδες τους στην συνέχεια στην 4η σελ.

Το ευρωπαϊκό θαύμα των Ποντίων της Γερμανίας

Συνέχεια από την 1η σελ. Γεωργίας που διεκπεραιώνει ο Κώστας Παπαναστασίου, που πηγαίνει στην Τιβηδία. Πρόσφατα συγκέντρωσε ο Παπαναστασίου από τους Έλληνες της Γερμανίας φάρμακα, τρόφιμα και ρούχα, γέμισε μία τεράστια νταλίκα και την οδήγησε από το Βερολίνο στην Τιβηδία.

Στις αρχές της δεκαετίας του '80 οι Πόντιοι - όπως και οι άλλοι Έλληνες μετανάστες της Γερμανίας - πατούν γερό στα πόδια τους, καθώς έχουν ξεπεράσει τις δυσκολίες και αρχίζουν να κινούνται ισότιμα στην αυστηρή γερμανική κοινωνία. Είναι η ώρα για την απογείωση και το οργανωτικό άλημα. Το 1981 με ένα δημοσίευμα της η Ένωση Ποντίων Αμβούργου καλεί τους συλλόγους Ποντίων σε κοινή συνάντηση για αλληλογνωριμία και προσπάθεια για τη δημιουργία μιας Ένωσης Ποντίων σ' όλη τη Γερμανία. Ανοίγει ο δρόμος για την οργάνωση και την ίδρυση της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ελλήνων Ποντίων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

- 5 Ιουνίου 1981. Ο Σύλλογος Μονάχου με επιστολή του σε 11 Συλλόγους Ποντίων θέτει το θέμα της ίδρυσης ομοσπονδίας. Απαντούν θετικά 4 Σύλλογοι.

- 26 Σεπτεμβρίου 1981. Γίνεται η πρώτη συνδιάσκεψη εκπροσώπων των 5 Συλλόγων και αποφασίζεται η ίδρυση της Ομοσπονδίας.

- 31 Οκτωβρίου 1981. Πραγματοποιείται το 1ο Φε-

στιβάθ Ποντιακών Χορών Νεοθίας στο Ανόβερο, που καθιερώνεται ως θεομός της Ομοσπονδίας.

- 12 και 13 Δεκεμβρίου 1981. Γίνεται το πρώτο συνέδριο στο Λουτβιγκάφεν, ψηφίζεται το καταστατικό της ομοσπονδίας και εκλέγεται το καταστατικό της ομοσπονδίας και εκλέγεται το ιδρυτικό διοικητικό συμβούλιο.

- 2 Απριλίου 1983. Πραγματοποιείται το 2ο Φεστιβάθ Ποντιακών Χορών Νεοθίας στο Μόναχο. Πήραν μέρος 10 χορευτικά συγκροτήματα και το παρακολούθησαν 1.500 πόντιοι.

- 17 και 18 Δεκεμβρίου 1983. Γίνεται στη Φρανκφούρτη το 2ο Παγγερμανικό Συνέδριο. Πήραν μέρος 6 Σύλλογοι με 31 αντιπροσώπους και ορίζεται ως έδρα της Ομοσπονδίας η Φρανκφούρτη.

- 19 Μαΐου 1984. Γίνεται το 3ο Φεστιβάθ στη Νυρεμβέργη. Συμμετέχουν 10 χορευτικά συγκροτήματα και το παρακολουθούν 1.300 άτομα.

- 11 Μαΐου 1985. Γίνεται στη Φρανκφούρτη το 4ο Φεστιβάθ με 10 συγκροτήματα και 2.000 θεατές.

- 31 Μαΐου 1986. Οργανώνεται στο Βερολίνο το 5ο Φεστιβάθ με 11 χορευτικά συγκροτήματα και το παρακολουθούν 2.500 θεατές.

- 27 και 28 Σεπτεμβρίου 1986. Γίνεται το πρώτο σεμινάριο ποντιακών χορών.

- Μάρτιος 1987. Εκδίδεται το πρώτο τεύχος του ποντιακού περιοδικού "Ο Ξενιτέας".

- 23 Μαΐου 1987. Γίνεται το 6ο Φεστιβάθ ποντιακών χορών με συμμετοχή 19 συγκροτημάτων και το παρακολουθούν 3.000 άτομα.

- 14 και 15 Νοεμβρίου 1987. Πραγματοποιείται το 1ο Σεμινάριο Ιστορίας Λαογραφίας με θέμα: "Γνωριμία με την ιστορία των Ελλήνων του Πόντου στον Πόντο".

- 30 και 31 Ιανουαρίου 1988. Με σύνθημα: "Γνωρίζοντας το χθές χτίζουμε το αύριο" γίνεται το 4ο Παγγερμανικό Συνέδριο με συμμετοχή 23 ποντιακών συλλόγων.

- 21 Μαΐου 1988. Στο Ντίσελντορφ 4.000 θεατές παρακολουθήσαν το 7ο Φεστιβάθ, στο οποίο πήραν μέρος 22 συγκροτήματα.

- 12 και 13 Νοεμβρίου 1988. Οργανώνεται το 2ο Σεμινάριο Ιστορίας - Λαογραφίας με θέμα: "Νεοελληνική Διαλεκτολογία - ποντιακή διάλεκτος", "Αμφίεση των Ελλήνων του Πόντου πριν το 1922".

- 28 Μαΐου 1989. Στη Νυρεμβέργη γίνεται το 8ο Φεστιβάθ με 26 συγκροτήματα και 4.000 θεατές.

- 25 και 26 Νοεμβρίου 1989. Στη Στουτγκάρδη οργανώνεται το 3ο Σεμινάριο Ιστορίας με θέματα: "Ο Ελληνισμός της Μαύρης Θάλασσας" και "Κρυπτοχριστιανισμός".

- 3 και 4 Φεβρουαρίου 1990. Στο 5ο Παγγερμανικό Συνέδριο η Ομοσπονδία γιορτάζει τα 10 της χρόνια με συμμετοχή 24 Συλλόγων.

- 2 Ιουνίου 1990. Στη

Στουτγκάρδη γίνεται το 9ο Φεστιβάθ με 30 συγκροτήματα και 7.000 θεατές.

- 9 Φεβρουαρίου 1991. Γίνεται το 3ο Σεμινάριο Ιστορίας στο Ρουσελχόλμ με θέμα: "Η πολιτιστική κίνηση του Ποντιακού Ελληνισμού στη Σοβιετική Ένωση μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση".

- 18 Μαΐου. Το 10ο Φεστιβάθ στο Ντόρτμουντ (32 συγκροτήματα - 3.500 θεατές).

- 29 Φεβρουαρίου - 1 Μαρτίου 1992. Με συμμετοχή 31 Συλλόγων γίνεται στη Φρανκφούρτη το 6ο Συνέδριο.

- 22 Μαρτίου 1992. Η ομοσπονδία συμμετέχει στο παγγερμανικό συλλογικό για τη Μακεδονία.

- 6 Ιουνίου 1992. Στο Ανόβερο γίνεται το 11ο Φεστιβάθ με 33 συγκροτήματα.

- 14 Νοεμβρίου 1992. Γίνεται στη Φρανκφούρτη το 4ο Σεμινάριο Ιστορίας με θέμα: "Μακεδονία, η γη μας".

- 8 και 9 Μαΐου. Γίνεται το 12ο Φεστιβάθ στο Βερολίνο.

Αυτή είναι η δραστηριότητα της Ομοσπονδίας των Ποντίων της Γερμανίας, ενώ αμέτρητες είναι οι εκδηλώσεις που οργανώνουν κάθε χρόνο οι Σύλλογοι.

Με τέτοιο έργο είναι να μην τους πνίγει το άδικο, που δεν έχουν τη στοιχειώδη ηθική συμπαράσταση του ελληνικού κράτους; Πότε, επιτέλους, η Ελλάδα θα πάψει να πηλώνει τα παιδιά της;

(από την
"ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ"
18-5-93)

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΔΕΛΦΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

* Καλλιτεχνική Στέγη Ποντίων Βορείου Ελλάδος

Τα νεοεκλεγέντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Καλλιτεχνικής Στέγης Βορείου Ελλάδος που προήλθαν από τις εκλογές της 28-3-93 συγκροτήθηκαν σε σώμα ως εξής: *

Πρόεδρος: Αναστάσιος Κυπριτίδης, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος: Ξενοφών Σοφινιάδης, Τεχνολογικός Υπάλληλος

Γενικός Γραμματέας: Ευστάθιος Δημητριάδης, Δικηγόρος

Ειδικός Γραμματέας: Βασίλης Μουρτιιάδης, Υπάλληλος

Ταμίας: Παρθένια Κωτοΐδου - Σακινίδου, Υπάλληλος ΨΚΘ Υπεύθυνος θεατρικού: Παναγιώτης Παπαδόπουλος, Υπάλληλος ΔΕΗ

Υπεύθυνος Χορευτικού: Βασίλης Μουρτιιάδης

Υπεύθυνος Μουσικού: Νικόλαος Παλασιός, Ιδιοκτήτης Φροντιστηρίων

Υπεύθυνος Πνευματικών Εκδηλώσεων: Μαυρίδης Σάββας, Καθηγητής ΤΕΙ

Υπεύθυνος Κτιρίου - Κυλικείου: Νικήτας Κωνσταντινίδης, Εργοστάσιος Οικοδομών.

Καλή επιτυχία και δύναμη ευχόμεσαι στους αγαπητούς συμπατριώτες.

* Άγιος Γεώργιος Περιστερώτας

Με ιδιαίτερη ευλάβεια και με μεγάλη συμμετοχή προσκυνητών το Δ.Σ. του Σωματείου "Άγιος Γεώργιος Περιστερώτας" τέλεσε την Κυριακή 6 Ιουνίου και τη Δευτέρα 7 Ιουνίου 1993, ημέρα

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΣ...

του κ. Ανδρέα Ελ. Ταταρίδη

συνέχεια από την 3η σελ. Μ.Κ., αλλά τα παραπάνω υπέπεσαν στην αντίληψή μου και στην κατοχή μου.

Εστω, λοιπόν, και μ' αυτήν την λιτή (και ελλειπή οπωσδήποτε) καταγραφή συμβάλλουμε, πιστεύω, στην ενημέρωση των αναγνωστών μας, προσφυγικής καταγωγής, κυρίως, του τι συνετελέσθη από πνευράς περιοδικού τύπου για την τραγική επέτειο των 70 χρόνων από την Μικρασιατική Καταστροφή.

Κι αν μας δώσει ο Παντοδύναμος την χάρη Του, επιζητούμε στην άλλη δεκαετία (που θα γιορτάσουμε τα 80 χρόνια της Μ.Κ.), να είμαστε πιο καλά ενημερωμένοι και πιο τέλειοι στην καταγραφή μας...

Ανδρέας Ελ. Ταταρίδης
Ζάκυνθος

της εορτής του Αγίου Πνεύματος, θείες λειτουργίες και πάνδημο μνημόσυνο στην Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου Περιστερώτας στο Ροδοχώρι Νάουσας.

Συγκεκριμένα το μνημόσυνο τελέσθηκε υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των Πατριαρχών, Αρχιερέων, Λερωμένων, Ιερέων και Μοναχών, των εις τον Πόντον Ιερών Μονών και Εκκλησιών, των Αυτοκρατόρων του Βυζαντίου και Τραπεζούντας, των εις τον Πόντον, Μικρά Ασία, Θράκη, Κύπρο και γενικότερα υπέρ του έθνους αγρή σφαγιασθέντων, φονευθέντων και εξαφανισθέντων Ελλήνων, υπέρ των ψυχών όλων των αποβιωσάντων Δωρητών, Ευεργετών και Ενοσχυτών της ανιστορηθείσας Ιεράς Μονής.

Μετά την θεία λειτουργία και το ιερό μνημόσυνο ακολούθησε διανομή κολλήτων και αρτιδιών, καθώς επίσης, κατά το ποντιακό έθιμο προσφέρθηκαν μνημόνευματα, δηλαδή αυγοφέτες (φερία), ρουκουμάδες (ταϊριχτά) και πίτα, προσφορά των κατοίκων Ροδοχωρίου και του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου, αφού προηγουμένως αναπέμφθηκε δέηση υπέρ των ψυχών των αποβιωσάντων και ευλογήθηκαν από τον Ιερέα.

Τέλος, τη Δευτέρα 7-6-93, ημέρα εορτής του Αγίου Πνεύματος, τελέσθηκε θεία λειτουργία και αρτοκλασία, υπέρ της ειρήνης του κόσμου και υπέρ της υγείας, μακροημερευσεως και ευμερίας όλων των προσκυνητών, ευεργετών δωρητών και ενιοσχυτών του έργου της ανιστορηθείσας Ιεράς Μονής.

* Σωματείο "Άγιος Ιωάννης Βαζελάων", ανακοίνωση:

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Σωματείου "Άγιος Ιωάννης Βαζελάων", που εδρεύει στην Κοινότητα Αγίου Δημητρίου Κοζάνης, ανακοινώνει ότι στις 27 Ιουνίου 1991 θα γίνει η καθιερωμένη κάθε χρόνο μεγάλη Πανελλήνια Πανηγυρική τελετή, στην ανιστορηθείσα πριν λίγων ετών Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννη Βαζελάων ή Ζαβουλιών, στο χωριό Άγιος Δημήτριος Κοζάνης.

** Ένωση Ποντίων Πολίχνης

Μεγάλες και επιτυχημένες εκδηλώσεις εθνικής μνήμης πραγματοποιήσαμε με το ακόλουθο πρόγραμμα η Ένωση Ποντίων Πολίχνης:

Επίσης κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων λειτούρ-

γησε έκθεση φωτογραφία του αθηνομόντου Πόντου από το Σωματείο "Παναγία Σουμελά".

Τέλος η Κεντρική εκδήλωση εθνικής μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού, πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 16 Μαΐου 1993, ώρα 10.30 στην πλατεία Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων.

Τα πιο θερμά συγχαρητήρια στην αγαπητή διοίκηση της Ένωσης Ποντίων Πολίχνης για τις τόσο επιτυχημένες και εντυπωσιακές εκδηλώσεις που πραγματοποιήσε.

* "Οι Κομνηνοί" Δράμας

Ο Σύλλογος Ποντίων Δράμας με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποίησε εκδηλώσεις μνήμης με το εξής πρόγραμμα την Κυριακή 30 Μαΐου 1993:

- 09.30 Μνημόσυνο στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου κ.κ. Διονυσίου

- 11.00 Τρισάγιο

- 11.10 Κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο του πάγκου των Κομνηνών, από τις Αρχές του τόπου και τα ποντιακά σωματεία.

- 11.30 Σιγή ενός (1) λεπτού - εθνικός ύμνος από τη Φιλαρμονική του Δήμου Δράμας

- 11.40 Ομιλία από τη Γεν. Γραμματέα του Συλλόγου Ποντίων Δράμας "Οι Κομνηνοί" κ. Σούλα Καρτζόγλου

Συγχαρητήρια στη Διοίκηση του αδελφού σωματείου. Οι συμπατριώτες μας από τη δράμα συνεχίζουν τη λαμπρή μας παράδοση με τόση θερμότητα.

* Παναγία Σουμελά:

Στις 10 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του πνευματικού κέντρου "Παναγία Σουμελά" διάθεση με θέμα:

"Οι Έλληνες στην Αζοφική Θάλασσα - Ιστορία και γλώσσά τους"

η οποία έγινε από την καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Μαριούπολης κ. Κατερίνα Ζουραβλιόβα. Την ίδια μέρα επιδόθηκαν βοηθήματα και υποτροφίες του Σωματείου μας και του Ιδρύματος Υποτροφιών "Ν. Καστανίδης".

Η εκδήλωση που έγινε ενόψει της 25ης Μαρτίου είχε εξαιρετική επιτυχία.

Το θρησκευτικό και εθνικό έργο της "Παναγίας Σουμελά" είναι τεράστιο. Το Σωματείο συνεχίζει με επιτυχία την πιο λαμπρή ιστορία του Ποντιακού Ελληνισμού.

ΤΟ ΚΕΡΑΚΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ



Ένα κερακι στα χαλάσματα της εκκλησίας ανάβουν οι εκδρομείς - προσκυνητές της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας στον Πόντο. Ήταν το 1981, όταν η ΕΛΒ πραγματοποίησε το θαμνάσιο εκείνο προσκύννημα στις αλησμόνητες πατρίες του Πόντου.

Πλούσιο και λαογραφικό υλικό που συγκεντρώθηκε. Γυρίστηκε μάλιστα και ταινία από το όλο οδοπορικό στον Πόντο. Η ταινία αυτή με μεγάλη λαογραφική και ιστορική σημασία έχει προβληθεί κατά καιρούς από την ΕΛΒ και εκτός Βεροίας.

Την ταινία τη γύρισε με μεγάλο κόπο και ιδιαίτερη φροντίδα ο εξαιρετικός θεατρικός συγγραφέας της πόλης μας κ. Γιάννης Ταϊπλιάδης, ο οποίος συμμετείχε στο προσκύννημα. Κι εδώ η μεγάλη ιστορική - λαογραφική προσφορά του κ. Ταϊπλιάδη.

Στη φωτογραφία διακρίνεται ανάμεσα στους προσκυνητές και ο τότε πρόεδρος της ΕΛΒ κ. Κώστας Καμπουρίδης (γιατρός), που είχε ένα ιδιαίτερο φωτεινό πέρασμα από τη διοίκηση της ΕΛΒ.